

Impulzus

A SZATMÁR - BEREGI KÓRHÁZ LAPJA

3. évf. 08. szám

2000. augusztus

A TARTALOMBÓL:

Önsegítő klubok millenniumi kulturális találkozója

7. oldal

Pályázati siker

10. oldal

Virágzik a parlagfű

10. oldal

Gyógyító növények

11. oldal

PRO SANITATE KITÜNTETÉSEK A SZATMÁR-BEREGI KÓRHÁZ MUNKATÁRSAINAK

Előző számunkban röviden már beszámoltunk arról, hogy Semmelweis Ignác születésének 182. évfordulója alkalmából dr. Gógl Árpád, egészségügyi miniszter Budapesten szakmai elismeréseket adományozott olyan egészségügyi dolgozóknak, akik hosszú ideje kiemelkedően magas színvonalon dolgoznak, életük egyik legfontosabb feladatának tartják azt, hogy munkájuk eredményeképpen a beteg emberek meggyógyuljanak. Kíváló szakmai munkája elismeréseként Pro Sanitate kitüntetésben a Szatmár-Beregi Kórház két munkatársa részesült: Tóth Józsefné, a belgyógyászati osztály gyógyszeres nővére és dr. Győrffy Ernő, a röntgenosztály főorvosa.

Az intézmény kitüntetésben részesült munkatársaival készített riportjainkat a 2 - 6. oldalakon olvashatják.

BESZÁMOLÓ A SZATMÁR-BEREGI KÓRHÁZ SEMMELWEIS-NAPI ÜNNEPSÉGÉRŐL

A Szatmár-Beregi Kórház Semmelweis-napi ünnepségének idén a fehérgyarmati Bárdos Lajos Ének-Zene Tagozatos Általános Iskola adott otthont. A rendhagyó módon, július 28-án megtartott ünnepségen került sor az Ápolási Egyesület, valamint a kórház vezetősége által adományozott díjak átadására.

Újságunk 8. oldalára lapozva találhatják meg a Semmelweis napi ünnepségről szóló beszámolóinkat, ahol a rendezvényen elhangzott beszédek rövid összefoglalása mellett minden kitüntetésben részesült kórházi dolgozó neve is olvasható.

PRO SANITATE KITÜNTETÉSEK A SZATMÁR-BEREGI KÓRHÁZ MUNKATÁRSAINAK

Előző számunkban röviden már beszámoltunk arról, hogy július 3-án, Semmelweis Ignác születésének 182. évfordulója alkalmából dr. Gógl Árpád, egészségügyi miniszter Budapesten szakmai elismeréseket adományozott olyan egészségügyi dolgozóknak, akik hosszú ideje kiemelkedően magas színvonalon dolgoznak, életük egyik legfontosabb feladatának tartják azt, hogy munkájuk eredményeképpen a beteg emberek meggyógyuljanak. Kórházunk főigazgatójának felterjesztését elfogadva, intézményünk dolgozóit is kitüntette dr. Gógl Árpád. Kiváló szakmai munkája elismeréseként Pro Sanitate kitüntetésben a Szatmár-Beregi Kórház két munkatársa részesült: *Tóth Józsefné*, a belgyógyászati osztály gyógyszeres nővére és *dr. Gyórfy Ernő*, a röntgenosztály főorvosa. Júliusi számunkban megjelent ígéretünkhöz híven a következő oldalakon közöljük az elismert kollegákkal készült riportokat.

"MINDIG A BETEG LEGYEN AZ ELSŐ!"

Beszélgetés Tóth Józsefnével

A Szatmár-Beregi Kórház fehérgyarmati telephelyén valószínűleg mindenki ismeri Tóth Józsefnét, aki alighanem minden nővér példaképe lehet a kórházban. Közelmúltbeli súlyos betegségéből felépülve újra dolgozik, olyan energiával végzi munkáját, ami a fiataloknak is dicséretére válna. Rendszerezte a gyógyszereket, egyzetet ápoló kollegáival és az orvosokkal, meglátogatja a betegeket, mindenkihez van néhány kedves, biztató szava. Azt hiszem, nincs abban semmi meglepő, hogy a belgyógyászati osztály nemrég Pro Sanitate kitüntetésben részesült gyógyszeres nővérét mindenki csak Ani nővérként szólítja és emlegeti, az "Ani nővér"-t olyan kedvesen, és egyben olyan tisztelettel ejtve ki, ahogy csak egy olyan emberhez lehet szólni, egy olyan embert lehet emlegetni, aki hosszú évek óta nap mint nap tanúbizonyságot tett emberségéről, szakmai felkészültségéről, munkabírájáról, a szeretetéről, melyet a betegek és a munkatársak iránt érez, s ami a legfontosabb: az élet tiszteletéről.

- Mióta dolgozik a kórházban?

- A kezdetek, a kórház alapítása óta, 1963. október 1-jén álltam munkába Fehérgyarmaton. A régi idők számomra nagyon szépek voltak. Öröm volt látni, hogy a munkánk által a beteg emberek meggyógyulnak. Hivatalosan egyébként 1998. december vége óta nyugdíjas vagyok, de mivel lehetőség volt arra, hogy tovább dolgozzak, maradtam, és végzem a munkám.

- Hogyan változott a betegellátás amióta a kórházban dolgozik?

- Óriási változások voltak azóta, mióta én itt vagyok. Egyre több modern műszer érkezett a kórházba, ezen belül a belgyógyászati osztályra, egyre színvonalasabb, megbízhatóbb vizsgálatok elvégzésére adódott lehetőség. Manapság az osztály már nagyon komoly betegfigyelő műszerekkel is rendelkezik, ami sok esetben hozzájárul a betegek életének megmentéséhez. Ez az orvosi oldala a változásoknak, amelyek tehát nagyon kedvezőek voltak.

A mi munkánk az elmúlt évtizedek alatt szintén sokat változott, erről viszont már nem mondhatom el, hogy mindig jó irányba. Most pél-

dául a korábbiakhoz képest kevesebb nővérnek kell ellátni ugyanannyi, vagy több beteget, ami természetesen azt eredményezi, hogy egy-egy betegre kevesebb időnk jut. A számítógépes rendszer be-

getünk, elmondom a betegnek, hogy milyen vizsgálatok várnak rá, azokat hogyan végzik majd el, mindennél többet ér. A beteg megnyugszik, és a nehezebb vizsgálatokra, a kellemetlen percekre is úgy

belátom a változások szükségességét, én mindig szakítok időt a betegekre. Ha kevesebb időm van, megígérem, hogy később visszamegyek a kórterembe. És vissza is megyek. Valahogy mindig meg lehet oldani, hogy erre legyen idő. Még ha nehezen is, de megoldható, és megéri, mert nincs jobb érzés, mint látni, hogy a beteg hálás a kedvesen elvégzett ápolásért, a bátorító, jó szóért, azért, hogy törődünk vele.

A nővérek jól végzett munkájának tehát hallatlanul nagy szerepe van a betegek gyorsabb gyógyulásában. Én is, mint mindenki, sokszor voltam az elmúlt évtizedek alatt szomorú, bosszús, mérges az élet igazságtalan pillanata miatt, de ezt a beteg rajtam soha nem láthatta. Nem tehetjük meg azt, hogy a saját problémáinkat rázúdítjuk egy szerencsétlen emberre, aki éppen az ellenkezőjét várja el tőlünk. Egyébként a dolog fordítva is igaznak bizonyult. Ha én a rossz kedvem ellenére kedvesen szóltam a beteghez, és láttam, hogy ezzel jót tettem, a beteg rám mosolygott, bizakodó lett, én is minden addigi bosszúságomat elfelejtettem.

Tóth Józsefné a gyógyszeres szobában

vezetése, valamint a minőségbiztosítás egyfelől szintén óriási előrelépés, másfelől viszont rendkívül időigényessé vált a dokumentáció elkészítése, ami már nem jó. Nem akarok persze panaszkodni, de nekem a kezdetektől az a véleményem, hogy mindig a beteg legyen az első. Az, ha a nálunk kezelt ember ágyához tíz percre leülök, beszél-

készül, hogy tudja: mindez érte van és nem ellene, azért dolgoznak az orvosok és mi is, hogy meggyógyuljon. Ha erre nincs időnk, nem beszélünk a betegekkel, futva bevisszük a gyógyszert, köszönünk, és már rohanunk tovább, akkor biztos vagyok benne, hogy úgy érzik, nem foglalkozunk velük, nem fontosak számunkra. Ezért, bár

- Miért választotta a belgyógyászati osztályt munkahelyéül?

- Mások talán furcsállják, hogy nővéri szemszögből nézve az egyik legnehezebb osztályt választottam. Sok az idős, magatehetetlen beteg, akik között a nővérnek sokkal több a munkája, mint más osztályokon. Itatni, etetni kell a beteget, gyakran kell ágytálazni, figyelni kell arra, hogy egy testhelyzetben ne legyenek sokáig. Ezen az osztályon kevés az olyan beteg, aki ellátja magát, felkel, sétál, tisztálkodik. Erre inkább csak a kórházi kivizsgálás miatt beutalt, kevésbé súlyos állapotú emberek képesek, az idős, sok betegséggel küszködő emberek általában sajnos nem. Én szeretem ezt a munkát, szeretem az idős embereket, azért is lettem ápolónő, hogy segíthessek a rászorulókon. Ezen az osztályon erre mindig szükség van, így hát ide jöttem, és nem bántam meg.

- Úgy gondolom, sok olyan beteg van, aki többször feküdt már az osztályon. Velük milyen a viszonya?

- Természetesen az osztály jellegéből adódóan sok olyan beteg van, akinek egy-két napot, vagy hosszabb időt szinte rendszeresen el kell töltenie itt. Nyugodtan mondhatom, és ez nem dicsekvés, hogy szeretnek engem a betegek. Képzeld el a következőt. Sajnos az elmúlt időszakban volt egy komoly betegségem, ami miatt hosszú ideig nem dolgozhattam. Amikor nemrég újra jöttem dolgozni, a betegek kérdősködtek, és egyben örültek, hogy újra itt vagyok: "- Nővérke, hogy tetszik lenni?"; "- Csak nem beteg volt?"; "- Jaj, de örülök, hogy látom!". Ezek a mondatok engem nagyon jó érzéssel töltöttek el, bizony meg is hatódtam. De nem csak a régi betegeink kedvelnek. Sokszor volt olyan, hogy a kolleganők, vagy az orvosok kértek meg, hogy

menjek be azokhoz a betegekhez, akik el voltak keseredve, vagy makacsodtak, és nem akarták bevenni a gyógyszert, vagy más problémájuk volt. Mindig sikerrel jártam, aminek nincs is különösebb titka, csak amit már mondtam, tehát az, hogy meg kell hallgatni a beteget, majd

Főigazgatói gratuláció a kórház Semmelweis-napi ünnepségén

meg kell győzni arról, hogy mi is a gyógyulását akarjuk, és hogy neki is akarnia kell meggyógyulni. Persze van olyan is, hogy ő is tudja és én is tudom, hogy bizony nincs esély a gyógyulásra. Ilyenkor kell a lehető legtöbbet foglalkozni a beteggel, mert tudjuk, hogy ezt már nem sokáig tethetjük meg, a mulasztást nem tudjuk pótolni. A beteget nem szabad becsapni. Volt olyan, amikor a következőt mondta a beteg: "- Nővérke, köszönöm, hogy szentelt rám egy kis időt. Ez a kis tíz perc olyan kellemes volt. Én tudom, hogy meg fogok halni, de most már nyugodtabban megyek a másvilágra." Ezután rám nézett, és elmosolyodott. Negyedóra múlva már nem élt. Ezek a legnehezebb pillanatai a munkánknak.

- Mióta dolgozik gyógyszeres nővérként? Ebben a beosztásban mi a feladata?

- Nem tudom pontosan megmondani, hogy mióta, de húsz éve már biztosan.

Előtte én is osztályos nővérként dolgoztam. Az, hogy gyógyszeres nővér lettem, amolyan kiérdemelt cím volt. A feladatom nagy felelősséggel jár. Az osztályvezető főorvos megszabja, hogy milyen gyógyszereknek kell lennie az osztályon. Korábban én hetente kétszer megírtam az igénylést, amit a főorvos átolvasott, és megnézte azt is, hogy a szekrényben milyen gyógyszerek vannak, ellenőrizte a készletben levő gyógyszerek lejárati idejét, és ha mindent rendben talált, aláírta a gyógyszeres könyvet. Ezen túl önálló feladat a készlet rendben tartása, az orvosok által felírt gyógyszerek napi háromszori kiosztása a betegeknek. Mindezek nagyrészt most is így mennek, de ma már számítógépes nyilvántartás van, amit a főnővérünk végez el, és az ő feladata az igénylés is.

Hosszú ideig foglalkoztam a cukorbetegekkel, a betanításuk volt a feladatom. Őket nagyon sajnál-

Látogatás a betegágynál

tam, mert tudtam, hogy szinte minden jó dologról le kell mondaniuk, állandóan a betegségre kell figyelniük. Náluk a betegség egy életen keresztül tart, számolgatni kell az ételek energiaértékét, pontosan be kell venni a gyógyszereket, injekciózniuk kell magukat.

- Milyen a viszonya a kollegákkal?

- Az osztályon dolgozó minden munkatársammal jó a viszonyom, mindig számíthatnak és számíthatnak rám. Mindenki mindent megbeszélhet velem, de én is számíthatok rájuk. Itt egyébként a kezdetektől egy jó csapat van. Higgye el, hogy nagyrészt én is a munkatársaknak köszönhetem a debreceni műtétem utáni felépülésemet. Akkor bizony, bevallom, el voltam keseredve. De a kollegák mellettem voltak. Már a klinikára is egy óriási ajándékoszárral érkeztek, de ami még kedvesebb volt a szívemnek, az a következő. Itthon lábadozásom idején beosztották, hogy melyik nap, ki jöjjön, hozták a rengeteg vitamint, mindent, ami ahhoz kellett, hogy meggyógyuljak. Később visszahívtak dolgozni, akkor, amikor azt az orvosok nem is javasolták. Persze nem is tiltották meg, de azt hiszem, a kezelőorvosaim nem is gondoltak arra, hogy én még valaha is dolgozni fogok. A kollegák viszont úgy gondolták, hogy nekem is jobb lesz, ha visszajövök. Igazuk volt. Otthon valószínűleg most is keseregnék, sírnék, hogy mi lesz velem. Így azonban erre nincs időm, és bár nem tudom, hogy hogyan alakul még az életem, de most újra bizakodó vagyok. Érzem, hogy szükség van rám, és ezt nagyrészt a kollegáimnak köszönhetem, akik mindent megtesznek értem. Biztatnak, segítenek, ugyanakkor azt sem hagyják, hogy megterheljem magam. Amit értem tettem, az nem mindennapi. Az életben nem fogom tudni nekik megköszönni!

TÖBB ÉVTIZEDES MUNKA A BETEGEK SZOLGÁLATÁBAN

Beszélgetés dr. Györffy Ernővel

Dr. Györffy Ernő egy olyan orvosi szakterület kiváló művelője, amely nélkül a betegek gyógyítása ma már elképzelhetetlen, és amely ennek ellenére sajnos mégsem vonzó a fiatal orvosok számára. A röntgenorvos munkája magas szintű tudást feltételez, az összes orvosi szakterület naprakész ismeretét követeli meg. Mindezen túl óriási a felelősség is, hiszen a vizsgálatok után levont következtetések, a beteg állapotára vonatkozó megállapítások azok, amelyeket a vizsgálatot kérő orvos alapul vesz gyógyító munkája során. Az esetleges tévedésnek súlyos következményei lehetnének, a beteg felépülése is veszélybe kerülhetne ezáltal. A röntgenosztály főorvosának nevével - ha kicsit más formában is, Györffy András Ernőként - olvasóink már többször találkozhattak. A következő beszélgetésből, melyet elsősorban az elmúlt évek, évtizedek munkájáról, a röntgendiagnosztika fejlődéséről, a szakmának a gyógyításban betöltött szerepéről folytattunk, kiderül az is, hogy a főorvos miért nem azon a néven adja közre verseit (melyek közül kettőt cikkünk mellett az alábbiakban mi is közlünk), amely név a gyógyító embert jelöli.

- A röntgenosztály főorvosaként a közelmúltban az egyik legmagasabb szakmai kitüntetést vehette át az egészségügyi minisztertől. Ön egy olyan szakterület képviselőjeként kapta ezt az elismerést, amely nagyon ritkán kerül reflektorfénybe. Hogyan értékeli ezt a kitüntetést?

- Természetesen nagyon örülök a kitüntetésnek, amely, úgy gondolom, az egész életműnek szól. Azt hiszem, hogy a főigazgató nő felterjesztése a kitüntetésre, majd az, hogy a kitüntetést megkaptam, átvehettem, talán elsősorban annak köszönhető, hogy egy hiányszakmában dolgozom, és ráadásul egy többszörösen hátrányos helyzetű megyében végzem a munkám.

- Mi vonzotta a röntgendiagnosztikához? Mióta vesz részt a betegek gyógyításában?

- Régóta dolgozom az egészségügyben, és már majdnem négy éve, 1996. december 1-jén nyugdíjba is mentem, de ez esetben nem jelentí az, hogy ne lennék ma is aktív. A nyugdíj mellett azóta is teljes munkaidőben részt veszek a kórházi munkában. Ez egyébként a röntgenorvosoknál elég gyakori, mert kevesen vagyunk. 1964-ben végeztem a Debreceni Orvostudományi Egyetemen, ami után katona lettem. A katonaság során megbetegedtem, szívizom-gyulladásom volt, emiatt a vártnál hamarabb le is szereltem. Belgyógyász bátyámmal ekkor elbeszélgettünk arról, hogy mi várható, hogyan alakulhat az egészségi állapotom, melyik szakterület lenne az, ahol viszonylag kicsi a

fizikai igénybevétel. Végeztül a testvérem tanácsait is figyelembe véve a röntgent választottam, és hamarosan állást kaptam Mátészalkán, ami azért is volt jó, mert tulajdonképpen hazatérhettem, hiszen a város szomszédságában található Jármiban születtem. Később szerencsére meggyógyultam, így hódolhattam a sportnak is. Májig emlékeztető futballmérkőzéseket szerveztünk, a mátészalkai kórház csapata a

Ezután "előre megfontolt szándékkal" kimentem körzeti orvosnak. Ennek az volt az oka, hogy meg akartam ismerni ezt a szakterületet, hogy ne csak a röntgenhez értek, illetve más szemszögéből is láthassam az egészségügyet és hát a röntgen munkáját is. Napra pontosan három évig voltam körzeti orvos, majd visszamentem a röntgenosztályra. A röntgen mellett persze szinte mindig dolgoztam más helyeken is,

ügyelet. Mozgalmas időszak volt ez, ami az előzőekből már kiderült, de a felsorolaton túl volt olyan, amikor iskolaorvos voltam, illetve dolgoztam a Kórháznál, valamint a kórházi laboratóriumban is. Természetesen mindig a röntgen volt a fő munkahelyem, de az alatt a több mint harmincöt év alatt, amit a pályán töltöttem, szinte mindig vállaltam mást is, az előbb felsorolaton túl például helyettesítéseket, úgyhogy nyugodtan mondhatom, hogy gyakran két ember munkáját végeztem el ezalatt az idő alatt.

- A mátészalkai évek után hol folytatta a munkát?

- Amikor 1977-ben Vásárosnaményban megüresedett az osztályvezető főorvosi állás, azt megpályáztam. Meg kell mondjam, hogy mi, röntgenesek, már akkor sem tolongtunk a helyekért, egyedüli pályázó voltam. Persze nem voltam ismeretlen a beregi városban, korábban többször helyettesítettem a vásárosnaményi kórházban. Tetszett az intézmény és a város, engem is ismertek, így a váltás zökkenőmentesen zajlott le. Érdekes időszak volt ez, hiszen a munkába állás előtt még a vásárosnaményi igazgató főorvossal tárgyaltam, de miután az intézmény egyesült a kisvárdai kórházzal, már a kisvárdai igazgató nevezett ki osztályvezető főorvosnak. Vásárosnaményban 1977-től 1993-ig dolgoztam, de Fehérgyarmattal is szoros kapcsolatban voltam. Már Mátészalkáról is jártam ide néha helyettesíteni. Vásárosnaményból pedig nagyon gyakran jöttem át. Volt egy olyan, kilenc hónapig tartó időszak, amikor még a korábban meg-

Dr. Györffy Ernő az egyik modern röntgengép mellett

fehérgyarmati kórház munkatársainak csapatával mérkőzött meg. Ekkor már én is teljes értékű játékos voltam. Szomorú, hogy az akkori csapatok tagjai közül ma már sokan nem élnek.

- Hány évig dolgozott Mátészalkán?

- Tizenkét évig dolgoztam a városban, de a pályám nem volt teljesen egyenletes, nem csak a röntgennel foglalkoztam. A szakvizsga előtt egy évet a belgyógyászaton kellett töltenem, majd 1969. február 7-én leszakvizsgáztam.

a legsúfoltabb napi programom a következőképpen festett: belgyógyász osztályos orvosként kezdtem a napot, és ezt a munkát végeztem délelőtt tíz óráig, tíz órától egy óráig röntgeneztem, két órától üzemorvos voltam négyig, utána pedig következett az ügyelet a belgyógyászaton. Jó néhány év telt el meglehetősen sok munkával, sőt volt olyan időszak is, amikor összesen ketten voltunk a mátészalkai belgyógyászatban, ami azt jelentette, hogy minden második nap rám esett az

szokott sok munkához viszonyítva is rengeteget kellett dolgozni. Vásárosnaményban volt ugyan egy munkatársam, de mivel Fehérgyarmaton nem volt röntgenorvos, minden nap kora délután át kellett jönnöm, és az addig felhalmozódott felvételeket elkezdtem értékelni. Gyakran késő estig dolgoztam. Teljesen ismerős volt már nekem ez a kórház, amikor Bakai Zoltán igazgató úr hívott, hogy jöjjenek át, mert ismét megüresedett az itteni hely. Első hallásra talán viccesen hangzik, de ha mélyebben belegondolunk nagyon szomorú, sajnálatos tény, hogy ezután pedig szinte állandóan Vásárosnaményba jártam helyettesíteni, mivel az az orvos, aki utánam oda került, egy év után el is ment. Ezután elkezdődtek a két kórház egyesítését célzó tárgyalások, aminek eredményeként

végül is az intézmények 1996-ban fuzionáltak. Nem sokkal ezután, mint a beszélgetés elején mondtam, én nyugdíjba mentem, de azóta is dolgozom. Szerencsére ma már többen vagyunk, de a jelenlegi orvoslétszám is éppen csak elegendő ahhoz, hogy a munkánkat el tudjuk végezni, nagy szükség volna további kollegákra.

- Miért fontos az önök munkája, milyen szerepe van a röntgenorvosnak a gyógyítás folyamatában? Változott-e ennek a szakterületnek a megítélése az elmúlt időszakban?

- A röntgenben dolgozók munkája számos betegség esetén elengedhetetlen a gyógyítás folyamatában. A különböző szakterületek orvosai a beteg tünetei, panaszai alapján feltételezik, hogy a páciens milyen betegségben

szenvet. Ezt támasztja alá, vagy cáfolja a röntgenorvos, esetleg más, a panaszok alapján nem valószínűsíthető, a röntgenfelvételen viszont jól látszó kóros elváltozásokra is felhívhatja a figyelmet. Sajnos azt kell mondom, hogy nem megfelelő a szakma jelenlegi megbecsülése. Abban az időben, amikor én dolgozni kezdtem, komolyabban kezelték ezt a szakterületet. A vizsgálatot kérő orvos részletes szakmai indikációval küldte a beteget, akiről azután később is tudtuk, hogy miképpen alakult a sorsa, megállapításaink hasznosak voltak-e. Mára a röntgen rutinvizsgálattá vált, ami sajnós azt is jelenti, hogy miután mi a feltételezett diagnózist jelölő kód alapján elkészítjük a felvételt, és értékeljük azt, a betegről a továbbiakban csak akkor van tudomásunk, ha mi magunk utánajárunk. Ezt azonban csak ritkán tudjuk megtenni, mivel kevesen vagyunk és sok a munka. Nem hibáztatom a más területeken dolgozó kollegákat sem, hiszen ők is hasonló helyzetben vannak, de az biztos, hogy így nincs meg az egyébként elvárható szakmai kommunikáció. A beteg státusáról nem kapunk információkat, nem tudjuk, hogy mit észlelt a vizsgálatot kérő orvos, mire kíváncsi. Esetenként és véletlenszerűen értesülünk arról, hogy a beteg gyógyulásához mi magunk milyen mértékben járultunk hozzá.

- Hogyan, mennyit fejlődött a technika az elmúlt évtizedek során?

- A technika nagyon sokat fejlődött, különösen a nyolcvanas évek elejétől. Az egy egységet alkotó képerősítő berendezés és televíziós lánc bevezetésére Vásárosnaményban 1981-ben került sor. A sebészeti és a belgyógyászati képerősítővel a munkánk hatékonysága és eredményessége is jelentősen javult. Korábban teljesen sötétben kellett dolgozni, amihez a szemünknek hozzá kellett szokni. Ez jelentős idővesz-

teséget eredményezett. A képerősítő és a televíziós lánc segítségével ez a tényező kiküszöbölhető, a felvételt monitoron látjuk. Amellett, hogy a szemünknek nem kell alkalmazkodni a megváltozott fényviszonyokhoz, ez a módszer azért is nagyon hasznos, mert a korábbinál kevesebb röntgensugár szükséges a vizsgálatok elvégzéséhez. Nagy előrelépést jelentett mindkét kórházban a nyolcvanas évek második felében az automata röntgenkép-előhívó bevezetése, amellyel kiiktathatóvá vált a hagyományos fotó-előhíváshoz hasonlatos, nedves környezetet igénylő eljárás alkalmazása.

A legnagyobb fejlődést az ultrahangos vizsgálatok hozták, amelyek forradalmasították a diagnosztikát. Mindkét kórházi egységben a nyolcvanas évek legvégén végeztük el az első ultrahangos vizsgálatokat, amelyek teljesen új lehetőségeket biztosítanak. Rengeteg újdonságot ad ez a terület, látványos és olcsó vizsgálatokat végezhetünk el a páciensre gyakorolt káros hatások kiküszöbölése mellett, röntgensugarak alkalmazása nélkül. Egy-egy rövid, néhány perces vizsgálattal nagyon sok mindent meg lehet tudni a betegről.

Az 1999-es év újabb előrelépést hozott. Lehetőség nyílt color-doppler vizsgálatok elvégzésére, valamint a mammográf használatával ma már magas szinten tudjuk vizsgálni a mell kóros elváltozásait, korai stádiumban tudjuk felfedezni a daganatos betegségeket.

Az előbb említett újdonságok mellett természetesen továbbra is végezzük a hagyományos

NYÁR

<i>Zöld folyó, kavicsok</i>	<i>Üvöltő viharok,</i>
<i>Homokpart, hűs habok</i>	<i>Vakító villámok,</i>
<i>Barna bőrű lányok</i>	<i>Égi zenekarok,</i>
<i>Szédítő mosolyok.</i>	<i>Csendes alkonyatok.</i>
<i>Csobbanó csónakok</i>	<i>Szívedhez hajolok,</i>
<i>Örvénylő, mély titok,</i>	<i>Szemedből olvasok,</i>
<i>Hullámzó dallamok</i>	<i>Lelkedben kutatok,</i>
<i>Táncoló ritmusok.</i>	<i>Lényed örök titok,</i>
<i>Esti hangulatok,</i>	<i>Emeld rám szemedet,</i>
<i>Lehulló csillagok,</i>	<i>Öntsd ki a szívedet,</i>
<i>Bódító illatok</i>	<i>Ölelj meg engemet,</i>
<i>Hűsítő harmatok,</i>	<i>Add nekem életed.</i>
<i>Smaragd színű mezők</i>	<i>Legyen enyém titkod,</i>
<i>Rejtek adó erdők,</i>	<i>Tested, mozdulatod,</i>
<i>Lángoló pipacsok,</i>	<i>Tíéd az életem,</i>
<i>Csengő lánykacajok.</i>	<i>Fogadd el, így legyen.</i>

Zöld folyó, kavicsok,

Homokpart, hűs habok,

Barna bőrű lányok,

Szédítő mosolyok.

Folyt. a 6. oldalon

mányos röntgenvizsgálatokat, amelyek terén a fejlődés szintén tapasztalható. Új gépekkel rendelkezünk, amelyek könnyebben mozgathatóak, kevesebb röntgensugár alkalmazását teszik szükségessé a röntgenfilm elkészítésekor.

- A szakmai kérdések után kérem, térjünk át most egy egészen más területre! Mióta foglalkozik a költészettel? Milyen témákat dolgoz fel verseiben?

- Mint szinte mindenki, fiatalabb koromban én is írtam néhány verset, de ezután hosszú ideig egyáltalán nem foglalkoztam ilyesmivel. Mikor nyugdíjba mentem, kicsit felszabadultam, másképp kezdtem szemlélni a világot.

Ekkor a bátyám születésnapjára írtam egy köszöntőt, ami egészen versformájára sikeredett, és ezáltal újra kedvet kaptam az íráshoz. Az egyik két-három napos betegségem idején aztán nekiláttam egy gyermekkori ciklus megírásához, ami rövid idő alatt el is készült, annak ellenére, hogy elég sok hosszú versszakos költeményt tartalmaz. Ezután a családról, a szülőkről, a testvérekről szóló versek következtek. A természeti képek is gyakran szerepelnek verseimben, és természetesen nem maradhatott ki az egészségügy sem. Reményeim szerint hamarosan

megjelenő első kötetem is három fejezetre tagolható, a gyermekkort feldolgozó, egy vegyes és egy egészségügyi témákat boncolgató részre. Verseim másfajta besorolás szerint is csoportosíthatók: aszerint, hogy milyen elemek dominálnak, elkülöníthetjük a lírát, a humort és a szatírárt.

- Mi az oka annak, hogy nem azzal a névvel írja verseit, mint amellyel orvosként ismerjük?

- Úgy gondoltam, hogy a két dolgot, az orvosi hivatást és a költői tevékenységet valahogy meg kell különböztetni egymástól. Egyébként a

A radiológus főorvos a kórház Semmelweis-napi ünnepségén

nevemmel eddig már sok bajom volt. Az anyakönyvben Györfi András Ernőként szerepelek, ezért is tértem vissza ehhez a formához, amikor verseket kezdtem írni. A diplomámat valamilyen oknál fogva Györfy vezetéknévvel állították ki, másfelől pedig előfordult már, hogy Györfy-nek írták a nevem. A Pro Sanitate kitüntetést is Györfy Ernőként kaptam, ami nem is baj, hiszen - mivel a diplomámban is ez a név szerepel - orvosként már ennél maradtunk, nem változtathatom naponta a nevem.

Szabó Ádám

KÓRTÖRTÉNET

Mikor született Ön, Uram?
Még ezerkilencszázhatban.
 Hogy szolgál az egészsége?
 Volt-e gyermekbetegsége?
*Ha jól tudom himlő, kelés,
 Torokgyík, szamárköhögés.*
 Nem emlékszem, mi a manó?
 Talán valami kanyaró.
 Milyen volt az ifjúsága?
Ó, csak egy kis spanyolnátha.
 Fiala felnőttként hogy élt?
Ellőtték az egyik herét.
Másik a mumpsz áldozata,
Azért vagyok sete-suta.
 Hallott Ön a tébécéről?
Kérdezze meg a tüdőmtől.
Olyan volt, akár a rosta,
Egy nemzedék tanult rajta.
 Nohát, szegény jó barátom,
 Sok baj érte, azt már látom.
 És hová lett a fél lába?
Bevonult a háborúba.
Utána volt még egy balhém,
Átszúrták az egyik vesém.
 Mért heges a mája tája?
Csak egy orvos műhibája.
Ne sajnálja, régen volt már.
De most kellene egy ágytál.
 Legyen türelemmel kérem,
 Lenne még néhány kérdésem.
 Vannak még saját fogai?
 Meg tudja az ételt rágni?
De doktor úr! Ugyan kérem.
Kiverték azt réges-régen.
 Akkor nem tud emészteni.
 Vannak gyomor panaszai?
Nincs már nekem gyomrom régen.
Azért van a hasmenésem.
 De a látása talán még jó?
Egyik szemem üveggolyó.
 És mondja, milyen a hallása?
 Mért figyel folyton a számra?
A hallásom rég elhagyott,
De szájról már jól olvasok.
 Csoda, hogy ép az elméje?
Bizony sokra megyek vele.
 Viszont jó tulajdonságom.
Még kitűnő a szaglásom.
 S ha rögtön be nem fejezi.
 Sajátját is tesztelheti.

ÖNSEGTŐ KLUBOK MILLENNIUMI KULTURÁLIS TALÁLKOZÓJA

A térségünkben működő különböző önszolgáltató szervezetek, klubok életéről lapunkban rendszeresen olvashatnak beszámolókat. A következő írás annyiban feltétlenül eltér az eddig közölt cikkektől, hogy ezúttal nem szólnak a gondokról, a nyugdíjasok, a daganatos betegek, a vakok és gyengén látók, a cukorbeteg és más, az élet nehézségeit a nap szinte minden pillanatában könyörtelenül megtapasztaló emberek problémáiról. Az alábbiakban a közelmúltban Fehérgyarmaton megrendezett millenniumi találkozóról lesz szó, amely kiváló alkalom volt arra, hogy a megye különböző részein működő klubok képviselői változatos kulturális programmal szórakoztassák a szatmári város művelődési házában helyet foglaló hallgatóságot.

A július 19-én megrendezett találkozó előtt Paragh Gézáné, a fehérgyarmati nyugdíjasklub ve-

zetője, aki sokat munkálkodott az esemény tető alá hozásán is, elmondta: a millenniumi kulturális rendezvény fő szervezője a Megyei Nyugdíjasszövetség volt. A találkozón a Fehérgyarmaton működő nyugdíjasklub és a környék nyugdíjasklubjainak tagjai, valamint a helyi idősök otthonát képviselő emberek mellett a cukrosklubnak, a vakok és gyengén látók Sorstársak Klubjának és a daganatos betegek Reménység Klubjának tagjaiból került ki az előadók és a hallga-

ptünk életében, megmaradásában betöltött szerepéről.

A megnyitó beszédet követően dr. Nemes István, Fehérgyarmat polgármestere szólt a rendezvény résztvevőikhez, és továbbszöve az előtte elhangzott gondolatokat, az államiság és a ke-

den évben anyagi támogatásban részesíti a beteg emberek önszolgáltató csoportjai mellett a nyugdíjasklubot is.

Dr. Nemes István beszéde után Udud István, nyugalmazott pedagógus, költő szavalta el a Szózatot, majd Tóth József elő-

Paragh Gézáné

Dr. Nemes István

Udud István

tóság nagy része, a távolabbi klubokat pedig a Nyíregyházáról, Vásárosnaményból és Mátészalkáról érkezett résztvevők képviselték.

A rendezvényen Paragh Gézáné köszöntötte a megjelenteket és rövid beszédet mondott, amelyben szólt Magyarország történetéről, az elmúlt ezer évről, Szent István uralkodásának né-

A jánkrajtsi nyugdíjasok kórusa

resztvénység fontosságáról szólt, amelyek nélkül Magyarország nem élhette volna túl azt a rengeteg szenvedést, amely az évszázadok során az itt élő emberek osztályrészül jutott. Kiemelte az idős emberek szerepét is, akik bár sokszor ma is méltatlanul rossz, nehéz körülmények között élnek, élettapasztalatukkal, bölcsességükkel sokszor segítenek a fiataloknak. Kívánatos tehát, hogy továbbra is hasznos tagjainak tekintse őket a társadalom. Ennek a célnak az elérését a város vezetése is próbálja segíteni, mégpedig úgy, hogy min-

adásában esendült fel a Bánk bán talán legismertebb áriája. Ezután kezdődött meg a szereplők programja, amelynek keretében egyéni, páros és csoportos produkciók hangzottak el. A meghatározó és nagyon szép verseket, prózai műveket, a magánénekek számokat, egyedül előadott, valamint kórusok által megszólaltatott népdalokat, illetve a humoros jeleneteket hallva igen csak jól szórakoztak a megjelentek, a produkciók felejtetlenné tették az egyébként is szép nyári napot. S. A.

Szatmár-Beregi Kórház
Fehérgyarmat - Vásárosnamény
"Beszéljünk róla" címmel 2000. szeptembertől meg-
kezdű működését kórházunk MENOPAUSA KLUB -ja!

A menopausa - vagy ismertebb nevén klimax - a menstruáció befejeződését jelenti.

Minden második, változó korban levő nő szenved a változó kort kísérő tünetektől.

Beszéljünk ezekről a tünetekről - problémákról, és oldjuk meg együtt!

Ehhez kíván segítséget nyújtani klubunk, ahol szakorvosok és szakdolgozók segítenek megkönnyíteni ezt az időszakot.

A MENOPAUSA KLUB programja:

szeptember 5-én 14.00 KEZDÉS (Ismerkedés és a klub programjának összeállítása a tagok javaslatai alapján.)

október 3-án 14.00 Nőgyógyász a menopausáról.

Először alakuló összejövetelünket 2000. szeptember 05-én 14.00 -kor tartjuk kórházunk könyvtárában.

MINDEN ÉRDEKLŐDŐT SZERETETTEL VÁRUNK!

A millenniumi találkozó résztvevői

BESZÁMOLÓ A SZATMÁR-BEREGI KÓRHÁZ SEMMEIWEIS-NAPI ÜNNEPSÉGÉRŐL

A Szatmár-Beregi Kórház Semmelweis-napi ünnepségének idén a fehérgyarmati Bárdos Lajos Ének-Zene Tagozatos Általános Iskola adott otthont. A rendhagyó módon, július 28-án megtartott ünnepségen került sor az Ápolási Egyesület, valamint a kórház vezetősége által adományozott díjak átadására.

A Semmelweis-napi ünnepség Varga Péter zongorajátékával vette kezdetét, Brahms g-moll rapszódiját hallhatták a rendezvényen megjelent kórházi dolgozók.

A rendezvény résztvevőit ezután Czellár Ilona üdvözölte, majd dr. Vadász Mária, az intézmény főigazgatója mondott ünnepi köszöntőt. A főigazgató beszédében értékelte a munkatársak által az elmúlt évben végzett munkát, kiemelve, hogy abban az időszakban, amikor az

egy masszív alapot jelentenek, és erőt adhatnak a további célok eléréséhez.

Dr. Vadász Mária szövege az egészségügyi dolgo-

Dr. Vadász Mária az ünnepi köszöntő beszéde közben (mellette dr. Simon János, orvos-igazgató)

zóknek kiutalt, sokat emlegetett egyszeri bérjuttatásról is, melynek összege kétségtelenül jelentősen alacsonyabb lett az előre beharangozottnál, mégis egy olyan juttatás, amilyenre korábban nem volt példa. A főigazgató továbbá reményét fejezte ki, hogy a közelmúltban napvilágra került ígéretnek, melyek az egészségügyi ágazat helyzetét javítani hivatott többlettámogatásokról hangzottak el kormányzati szinten, hamarosan meg fognak valósulni, és javulást fognak eredményezni az el-

következő esztendőben. A sokszor kiszolgáltatott helyzetben levő dolgozóknak mégis erős hittel és odaadással kell munkájukat végezni, mert ez a munka azokért folyik, akik még kiszolgáltatottabbak, a beteg emberekért.

A főigazgatói köszöntőt követően dr. Szőke József, a szülészeti-nőgyógyászati osztály osztályvezető főorvosa beszélt Semmelweis Ignác-ról, a kiváló orvos munkásságának jelentőségéről. Dr. Szőke József elmondta: Semmelweis

Dr. Szőke József Semmelweis Ignác munkásságát méltatta

Ignácot az egész emberiség egyik legnagyobb jótévedőjeként, az anyák megmentőjeként tisztelhetjük ma is, a modern orvoslás elválaszthatatlan a nevével. A nagy gyógyító tragédiája,

hogy életében nem ismerték el tantételeit, fel-

Károlyi Kálmánné és Kupai Ferencné

fedezéseit, egy új nemzedéknek kellett felnőni ahhoz, hogy eredményeit megfelelően kezeljék, elfogadják. Nem szabad megfedkedeznünk arról, hogy Semmelweis Ignác felfedezésének köszönhető, hogy ma már a gyermekágyi láz szinte ismeretlen, noha volt olyan időszak is, amikor száz anya közül harmincan szörnyű kínok között haltak meg a szüléskor tapasztalható elegendően higiénés viszonyok, fertőzések miatt.

Dr. Szőke József beszéde után nagyon szép énekes produkció következett, Váradi Beáta, az ünnepségnek otthont adó általános iskola végzős tanulója adott elő egy népdalcsokrot.

Czellár Ilona

egészségügy egyébként is nehéz helyzetben van, és a rekonstrukció is sok terhet rakott a dolgozók vállára, szép eredményeket is elért a kórház. Ezek az eredmények azért is fontosak, mert

Az ünnepség második részében került sor az elmúlt évben kiváló munkát végzett kórházi dolgozóknak ítélt jutalmak, elismerések, ajándécsomagok átadására. Az Ápolási Egyesület díjait **Károlyi Kálmánné**, az egyesület titkára adta át **Kertész Károlyné** korábbi vezető asszisztensnek, az Ápolási Egyesület volt elnökének, **Varga Szilárdnének**, a belgyógyászati osztály ápolónőjének, **Orbán Zoltánnének**, a vásárosnaményi sürgősségi osztály ápolónőjének, **Varga Imréné** szülész-nőnek, **Földházi Jánosnének**, a sebészeti osztály ápolónőjének, **Kupai Ferencnének**, a fül-orr-gege osztály apo-

né rendelőintézeti vezető asszisztensnek.

főorvosa, **Czellár Ilona**, az intézeti gyógyszertár

ápolónője, **Kiss Béláné**, raktáros, **Juhász Jenőné**, pénzügyi csoportvezető, **Pika Miklósné**, a sebészeti osztály takarítónője, **Siti Ferencné**, a mosoda vezetője, **Szani-sló Istvánné**, adminisztrátor.

A kórház kiemelkedő kollektívája címet és a vele járó pénzjutalmat idén a gyermek és fertőző osztály dolgozói kapták meg. A jutalmat dr. Ráday János, osztályvezető főorvos vette át dr. Vadász Máriától.

A hivatalos ünnepség dr. Simon János orvosigazgató, belgyógyász osztályvezető főorvos pohárköszöntőjével zárult, majd a felhőtlen szórakozásé lett a főszerep. A rendezvényen megjelenteket svédasztal várta, és lehetőség

Dr. Ráday János átveszi a gyermek és a fertőző osztálynak ítélt díjat

A díjak átadása után a közelmúltban Pro Sanitate kitüntetésben részesült két munkatárs, **dr. Győrffy Ernő** radiológus főorvos és **Tóth Józsefné**, belgyógyászati gyógyszeres nővér eddigi munkásságának ismertetése, méltatása következett. (A két kiváló kollegával készült riportjainkat lapunk 2-6. oldalain olvashatják. - A szerk.)

vezető asszisztense, **Tankóczy Istvánné**,

Dr. Vadász Mária és dr. Bráth Endre az elismerés átadását követő pillanatban

lónőjének, **Nyitrai Zoltánnének**, a sebészeti osztály vezető főnővérének, **Varjú Erikának**, a fertőző osztály ápolónőjének és **Bihari István-**

Az intézet vezetésének elismeréseit, melyeket dr. Vadász Mária adott át, a következő munkatársak kapták: **dr. Bráth Endre**, a szülész-nőgyógyászati osztály főorvosa, **dr. Kovács Viktor**, a sebészeti osztály

laborasszisztens, **Muzsai Józsefné**, a belgyógyászati osztály ápolónője, **Szöke Lászlóné**, vásárosnaményi rendelőintézeti vezető asszisztens, **Koncz Endréné**, a vásárosnaményi sürgősségi betegellátó osztály

volt arra is, hogy a táncot kedvelő kollegák jó zene mellett (amit **Piros Béla**, a fertőző osztály, valamint **Gyenes István**, a mosoda munkatársa szolgáltatott) hódoljanak szenvedélyüknek. S.: Á.

A Semmelweis-napi ünnepség résztvevői

PÁLYÁZATI SIKER

Lapunkban mindig szívesen írunk arról, ha a kórház dolgozói, vagy a térségünkben működő más egészségügyi, vagy az egészségükhöz szorosan kapcsolódó tevékenységet folytató intézmények, szervezetek munkatársai szakmai sikereket érnek el. Most is örömmel közöljük olvasóinkkal, hogy Paládi Gusztávné, az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat munkatársa, városi vezető védőnő, aki a terület védőnőinek szakmai munkáját is koordinálja, a közelmúltban az Egészségügyi Minisztérium által kiírt "Körzeti egészségügyi szolgálatok az egészségért" című pályázaton kimagasló eredményt ért el. A pályázatért neki ítelt díjat a vezető védőnő a Simmelweis-napi ünnepek keretében Budapesten, az Egészségügyi Minisztériumban vehette át.

Paládi Gusztávné elmondta, hogy a minisztériumi pályázatra az alapellátásban dolgozó szakemberek adhatták be munkáikat. Egyéni és csoportosan elkészített pályázatokat is be lehetett nyújtani, a lényeg az volt, hogy saját munkát ismertessenek, nem pedig elvi, irodalmi összefoglalást. A vezető védőnő saját korábbi, és közelmúltban elvégzett felmérései alapján készítette el dolgozatát, amelyben központi helyet kapott a megelőzés, az egészségmegőrzés lehetőségeinek ismertetése.

A pályázati anyag, a benne szereplő felmérések, a vizsgálatok értékelése utáni következtetések is megerősítik azt a sajnálatos tényt, hogy megyénkben és szűkebb hazánkban, a szatmári térségben elkeserítően rossz a lakosság egészségi állapota, ami több negatív tényező eredménye. A szegénység, a rossz táplálkozás, a káros szenvedélyek élvezete, a kilitástalanság fokozódása jellemző nagyon sok emberre. A nagy arányú

munkanélküliség, az árvizek, a gyönyörű folyók elszennyezése is tragikus az itt élő lakosságnak, mindezek csak szaporítják a gondokat.

Ilyen körülmények között rendkívül nehéz a munkája annak, aki a lakosság felvilágosítását, az egészségnevelés hatékonyságának növelését tűzte ki elérendő célként maga elé. A védőnők ezt a sokszor bizony hálátlan, ám nagyon sokszínű munkát végzik. Leglényegesebb feladataik az egészségnevelésen túl a család gondozás, a védőoltási rendszer működésének biztosítása, az iskolai szűrések, státuszvizsgálatok, kornak megfelelő vizsgálatok elvégzése, azaz a gyerekek testi, szellemi, lelki fejlődésének nyomon követése. Feladatuk továbbá a terhesgondozás, a tanácsadási rendszer működtetése.

A pályázati anyag részletesen ismerteti a régió jellemző mutatóit, lakossági összetételét, az itt élők szociális viszonyait, valamint bemutatja, hogy

kik azok a szakemberek, akik az egészségnevelés munkájában részt vesznek. A dolgozat elkészítésekor Paládi Gusztávné, mint említettük felméréseket végzett a lakosság körében, majd a kapott válaszokat rendszerezte, a lényeges mutatókat táblázatokon, grafikonokon ábrázolta, és levonta az ezekből adódó következtetéseket. Az összegzés mindezek alapján készült el. A pályamunkának ez utóbbi, összegző része jelentős terjedelemben foglalkozik a napi munka során szerzett tapasztalatok alapján felmerülő, illetve a kérdőív kiértékelése kapcsán nyilvánvalóvá vált további feladatok, tenni-valók ismertetésével.

Külön fejezetet képezett a csecsemőhalálozások számának évenkénti értékelése az elmúlt tizenkét évre vonatkozóan, összehasonlítva a megyei és országos adatokkal. Ezeknek a mutatóknak az alakulása nagymértékben összefügg az egészségnevelési munkával, amely ha haté-

kony, a mutatók is kedvezően alakulhatnak.

A pályázati anyagban ugyan nem szerepel, de Paládi Gusztávné kérdésemre válaszolva problémaként említette, hogy nincs megfelelően rendszerezve, összehangolva az egészségnevelési tevékenység. Minden kapcsolódó területen dolgozó szakember, orvos, ápoló, asszisztens, védőnő, pedagógus "egészségnevel" egy kicsit. Ha más rendszerben történne mindez, megfelelő lenne az egészségmegőrzéssel, egészségneveléssel kapcsolatos tevékenységek finanszírozása, illetve ha lenne egy felelős, csak ezzel foglalkozó ember minden régióban, de leginkább minden önkormányzatnál, aki a feladatokat meghatározná, a kollegák között elosztaná, elvégezné az ellenőrzéseket, igénybe venné a média nyújtotta lehetőségeket, akkor a munka hatékonyabb lenne.

Szabó Á.

IDEIGLENES VÁLTOZÁS A KÓRHÁZI ELLÁTÁSBAN

A nyári szabadságok miatt a Szatmár-Beregi Kórház több szakrendelésének működése szünetelt az elmúlt hetekben, vagy a szokásostól eltérő rendelési időben fogadták a betegeket az orvosok.

A szakrendeléseken dolgozó munkatársak ma már ismét a korábban megszokott rendelési időben várják a pácienseket, csupán egy szakrendelő működése szünetel még rövid ideig.

A pszichiátriai szakrendelőben Dr. Papp István főorvos szabadsága miatt szeptember 14-ig szünetel a rendelés

Helyettesítés: Akut esetben beutalóval a nagykállói Pszichiátriai Szakkórházban

Tisztelettel kérjük a családorvos kollegákat, hogy a betegek beutalásánál a fent ismertetett ideiglenes változást szíveskedjenek figyelembe venni.

Az esetleg előforduló kellemetlenségek miatt kérjük betegeink türelmét és megértését is. Hangsúlyozzuk, hogy a változás ideiglenes, a nyári szabadság időszaka után a korábban megszokott rendelési időben várjuk a betegeket a pszichiátriai szakrendelésen is.

ÚJ RENDELÉSI IDŐ VÁSÁROSNAMÉNYBAN

Tájékoztatjuk kedves olvasóinkat, hogy a vásárosnaményi telephelyen működő foglalkozás-egészségügyi alapellátás rendelési ideje 2000. július 10-től megváltozott.

Az új rendelési idő: kedd 10-től 12 óráig
péntek 10-től 12 óráig

Rendel: Dr. Demjén Olga belgyógyász,
foglalkozás-egészségügyi szakorvos

A korábbi rendelési napon (hétfőn) ezentúl diabetológiai rendelés működik.

GYÓGYÍTÓ NÖVÉNYEK

A Magyarországon is jól ismert, a háztartásokban gyakran előforduló növények, zöldségfélék gyógyító hatásait ismertető cikksorozatunk harmadik részében ezúttal a fokhagymával, a sárgarépával, a vöröshagymával és a zellerrel foglalkozunk. Kedves Olvasóink! Használják ki a növények gyógyító erejét, fogyasszanak minél több zöldséget, gyümölcsöt, hogy egészségüket megőrizzék, vagy ha valamilyen betegségben szenvednek, akkor azért, hogy gyógyulásuk, felépülésük gyorsabb legyen!

Fokhagyma

Sok-sok tapasztalat igazolta, hogy a fokhagyma hatásos "gyógyszer" a szív- és keringési panaszok, a reuma, az érelmeszesedés ellen; csökkenti a magas vérnyomást, a koleszterinszintet, megakadályozza a szívinfarktust és a szélütést, jó hatást fejt ki az ízületi gyulladásra, s a vérképződésre, ajánlják rossz emésztés, felfűvődés ellen. Ez is nyersen a leghatásosabb, és aludtjében, joghurtban, kefirben elkaparva kevésbé szagos! Főtt ételbe az utolsó percekben tegyük bele, ne hogy elillanjon az értékes illóolaja.

Sárgarépa

"Egyél sok sárgarépát, szépen fogsz tőle fütyülni!" - bízott gyerekkoromban nagyanyám. Fütyülni anélkül is tudtam, a répával viszont annyi kalciumot, karotint, B-, C-, E- és K-vitamint, ásványi anyagot, nyomelemet juttattam a szervezetembe, hogy nekem volt a legegészségesebb fogorvos az egész iskolában. Felsorolni is sok lenne, mi mindenre használ a sárgarépa, a növekedés serkentésétől a csontrendszer erősítéséig, az anyagcserezavartól a vese- és májpanaszokig. "Mellesleg" erősíti az ideget és a látást. Ja, és szépen lehet tőle fütyülni!

Vöröshagyma

A kínaiak ötezer éve ismerik, és ötezer éve isszák a hagymateát lázas betegség, köhögés ellen. Ma már a népi gyógyászat mellett az orvostudomány is elismeri, hogy a nyers vöröshagyma fogyasztása kedvező hatású számos heveny és krónikus betegség ellen. Mellette szól az is, hogy egész évben kapható, és káros mellékhatása sincs. Van viszont gyulladáscsökkentő, vízajtó, idegerősítő, baktériumölő és étvágygerjesztő hatása. Főtt ételek ízesítése mellett fogyasszunk belőle minél többet nyersen!

Zeller

Ez az a gumós növény, amivel a húslevesen kívül nemigen találkozunk étrendünkben. Pedig kevés zöldségfajta tartalmaz annyiféle B-vitamint, enzimet, ásványi anyagot, hormont, mint a csekély népszerűségnek örvendő zeller. Hatásos ellenszere minden alhasi gyulladásnak, hólyag-, petefészek-, vesemenede és vesegyulladásnak. Gyógyítja a hiánybetegségeket, illóolaja antiszeptikus hatású. Véd a köszvénytől és az ízületi gyulladástól. Sok háziasszony nem is tudja, mi mindent lehet zellerből készíteni, én meg csak a Zöldségfélék, saláták... című szakácskönyvemben 17-féle zellerreceptet számoltam meg. Túrós Lukács írta, és ha antikváriumban kapható még, érdemes utána járni.

Nyíri Éva

VIRÁGZIK A PARLAGFŰ

A verőfényes nyár, amit oly' sokan vártak, másoknak kis túlzással maga a pokol. Már a tél vége óta kisebb-nagyobb gondot okoz az allergiásoknak a növények virágzása, ám a legnagyobb problémák eddig még vártak magukra. Néhány napja azonban virágzik a parlagfű, aminek a pollenje a leginkább irritáló hatású. A szakemberek szerint a virágzás körülbelül szeptember közepéig tart, kezelés nélkül csak ezután várható a betegek állapotának javulása. Annak ellenére, hogy törvény kötelezi a föld- és telektulajdonosokat a növény irtására, sajnos ennek a kötelezettségnek a lehetséges szankciók ismeretében sem mindenki tesz eleget.

Az allergiás tünetek rendkívül kellemetlenek, az állandó tüsszentés, orrfolyás, könnyezés sokakat annyira kínoz ilyenkor, hogy a mindennapi élet szokásos tennivalóit is majdhogynem képtelenek elvégezni.

Mit tehetnek azok az emberek, akiknél allergiás reakciót váltanak ki

a virágpороk? Először is azt kell tisztázni, hogy pontosan melyik virág pollenje okozza a tüneteket. Forduljanak fül-orr-gégész szakorvoshoz, aki a panaszok ismeretében, a beteg vizsgálatát követően megfelelő anti-allergiás szereket fog felírni. Ezek a gyógyszerek hatékonyan csökkentik a kellemetlen tüneteket, biztosítják a páciens számára a normális életvitel lehetőségét. Fontos a rendszeres kontroll, a gyógyszer adagolásának megfelelő beállítása. Lényeges tudnivaló, hogy azoknak az embereknek, akiknek már tudomása van arról, hogy allergiásak, célszerű a gyógyszeres kezelést a náluk allergiát kiváltó növények virágzása előtt megkezdeni, így elkerülhető, hogy akár rövid ideig is szenvedjenek a kínzó tünetektől.

-Á-

VICCEK

Kovács elmegy az orvoshoz:

- Doktor úr, kérem, két hét óta nem tudok aludni!

- Megállapítom - mondja vizsgálat közben az orvos -, hogy magával két héttel ezelőtt valami rendellenesség történt. Igaz?

- Szent igaz! A végrehajtók elvették az ágyamat.

Egy középkori nő felkeresi a gyermekorvost, és megkérdezi:

- *Honnan tudhatom meg, hogy felnőttek a fiaim?*

- *Rendkívül egyszerű - válaszolja az orvos.*

- *A csöppség akkor válik gyermekké, amikor azt akarja kideríteni, honnan jött. És akkor válik felnőtté, amikor nem hajlandó megmondani a szüleinek, hogy hová megy.*

- Vádlott, miért lopta el azokat az ezüstkanalakat?

- Az orvosom a hibás, ő írta fel: naponta három evőkanál...

- *Megmondtad az udvarlónak, hogy milyen véleménnyel vagyok róla? - kérdezi az orvos a lányától.*

- *Megmondtam - feleli a lány.*

- *Mit szólt hozzá?*

- *Hogy nem ez az első téves diagnózisod.*

M O Z A I K

M O Z A I K

M O Z A I K

"SEGÍTS, HOGY MI IS SEGÍTHESSÜNK"**VÉRADÁS TERVEZET****Fehérgyarmat és környéke**

augusztus 30	Szamossályi
szepember 5	Papp-Ker. Kft.
szepember 6	Csaholc
szepember 13	Túrricse
szepember 19	<u>Véradó állomás</u> - a Szatmár-Beregi Kórház dolgozóinak
szepember 20	Nagyar
szepember 27	Csegöld
október 4	Méhtekek - Garbolc - Kishódos- Nagyhodos

Vásárosnamény és környéke

augusztus 28	Olcsva
augusztus 30	Vitka
szepember 4	Nyírmada
szepember 11	Gulács
szepember 18	Gemzse
szepember 25	Vásárosnamény - városi véradás az Expo területén
október 2	Tiszakerecseny

A vásárosnaményi körzetben a véradás minden alkalommal 9 órától 12 óra 30 percig tart.

**A lakosság és a munkahelyek igényeinek megfelelően
a program változhat**

**⊕ ADJ VÉRT! ⊕
ÉLETET ADSZ!**

**HIRDESSZEN AZ
IMPULZUSBAN!**

Lapunk rendkívül kedvező feltételekkel kínál hirdetési felületet mindazoknak a cégeknek, vállalkozásoknak, amelyek termékeik és szolgáltatásai népszerűsítésének ezt a hatékony módját, az újságunkban való megjelenést választják.

A Szatmár-Beregi Kórházzal kapcsolatban álló, vagy az egészségügyhöz kapcsolódó területeken dolgozó hirdetőinknek lehetőséget biztosítunk arra is, hogy hirdetésük reklámriport formájában jelenjen meg.

Hosszú távon hirdető partnereinknek jelentős kedvezményeket biztosítunk.

**ÉLJEN A
LEHETŐSÉGGEL!**

Ajánlatunk részleteiről, hirdetési tarifáinkról és a kedvezményeinkről érdeklődésük esetén készséggel adunk bővebb tájékoztatást.

**Keressék lapunk szerkesztőjét,
Szabó Ádámot a
44-361-011, vagy a 44-360-654-es
telefonszámok valamelyikén.**

Munkatársunkkal egyeztetve biztosan megtalálják az Önöknek leginkább megfelelő hirdetési formát.

**DUNDI
DIVAT**

**Már
Vásárosnaményban is!**

**Nagy méretű
kosztümök, felső
részek, nyári ruhák nagy vá-
lasztékban.**

DUNDI DIVAT

Telten is csinosan

**Vásárosnamény,
Szabadság tér 34.**

**(A főtéri
buszmegállóban)**

**JUBILEUMI
JUTALMAK**

A Szatmár-Beregi Kórház munkatársai közül augusztus hónapban öten részesültek jubileumi jutalomban, melyet hosszú ideig végzett magas színvonalú munkájukkal érdemelték ki. Huszonöt éves munkájukért a következő munkatársak kaptak jutalmat: Hibály Józsefné, a vásárosnaményi tüdőgondozó vezető asszisztense, Kapros Józsefné, vásárosnaményi laborasszisztens, Pilárné Fecske Edit, a szülészet-nőgyógyászati osztály műtősnője és Zeke Kálmánné, a szülészet-nőgyógyászati osztály ápolónője. Bódor Bertalanné, a vásárosnaményi gyermekosztály ápolónője harminc éves munkájáért vehetett át jubileumi jutalmat.

Valamennyiüknek gratulálunk, további munkájukhoz pedig sok sikert és jó egészséget kívánunk!

IMPULZUS

A Szatmár-Beregi Kórház lapja

Felelős kiadó:

Dr. Vadász Mária főigazgató

Szerkeszti: Szabó Ádám, Módy Elek

Fotó: Szabó Ádám,

Tördelés: Kovács János, Nyíregyháza
Dózsa Gy. u. 33. I/12.

Szerkesztőség: 4900 Fehérgyarmat,

Damjanich u. 1. Pf. 5.

Tel.: 44/361-011, Fax: 44/362-628

Címlapunkon:

Móricz Zsigmond szülőháza
Tiszacsécsén

Készült 500 pld.-ban
MÓDY PRINT Nyomda Nyíregyháza